

PŘÍZRAKY A ZJEVENÍ

Milan Valenta

Jaffé, A. *Přízraky a zjevení*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 183 s. ISBN 80-7178-270-X.

Knihu psychologického výkladu paranormálních jevů s předmluvou samotného mága C. G. Junga aneb Přízraky a zjevení jsem kupoval s notnou dávkou zvědavosti okořeněnou špetkou nedůvěry. Nicméně dramaterapie (jako součást kurikula přípravy speciálních pedagogů olomoucké alma matris) využívá i zpracovává archetypy (s důrazem na charakterovou arche-typologii v teatrologickém slova smyslu, sic) a obsah koupené knihy sliboval kromě jiného také objasnění archetypového charakteru zážitků, relativity časoprostoru v nevědomí a fenomén pořadajícího archetypu. „Kromě jiného“ bylo pak tvořeno ostatními kapitolami a subkapitolami obsahu publikace – popisem materiálu, který byl tvořen 1200 dopisy s 1500 narativními popisy paranormálních jevů (k nimž mág C. G. J. v předmluvě poznamenává, že intelektuálové o nich „nic nevědí“, neboť neznají ani sebe, ani lidstvo takové, jaké skutečně je). A dále – kapitolou *Člověk a jeho prožitek* (schopnost „okultního“ zážitku, zážitek smyslu, osud ve varovných příznacích a snech, sny o smrti), *duchové* (zářící, bílí, v bílém, průvodci mrtvých, nevykoupení a bez tváře...), *nenaplněný nebo porušený slib* (fenomén zdvojení, duchové nerozlišitelní od lidí, duchové zemřelých...), *synchronistické fenomény – předvídající sny* (smysluplné uspořádání, příklady...). Kniha je doplněna doslovem a poznámkovým aparátem.

Jak již bylo řečeno, materiálem byly dopisy čtenářů jednoho švýcarského časopisu. Od toho se odvíjí problém knihy, která je postavena toliko na tomto „sběru dat“, který není jednak reprezentativní a už vůbec ne průkazný, přímo zoufale schází důkazy pro jednotlivá tvrzení a kniha zpočátku balancující na hraně empirické uvěřitelnosti se postupně propadá na úroveň okultistického textu, takže jediné, co je vhodné k uchování v paměti, je toliko vysvětlení jungovského pojmu synchronicity a akauzality. Dramaterapeut pak může využít některé symboly (např. cesta jako symbol života směřujícího k smrti „čeká ho poslední cesta“, „před sebou má dlouhou cestu“) a postavy společné mýtům, pohádkám, antickým dramatům etc. jako „starting point“ pro strukturování dramatu. Knihu jsem kupoval s notnou dávkou zvědavosti okořeněnou špetkou nedůvěry a po prolistování odkládal zklamaně a se špetkou nedůvěry v produkci

nakladatelství, které ve snaze udržet míru produkce pedagogické a psychologické literatury neuhlídá vydávání pouze vynikajících či užitečných titulů.

Milan Valenta
Katedra speciální pedagogiky PdF UP
Olomouc